

[Tange.]

statens høje lønninger. Meget af denne tale har været så højroret, fordi den skulle dække over en argumentation, der var for svag. Jeg deler min forgængers, daværende finansminister Anders Andersens, opfattelse af, at der savnes dokumentation for, at staten reelt er lønførende for nogen personalekategori, der kan sammenlignes med tilsvarende grupper på det private arbejdsmarked, som han skrev det til folketingets politisk-økonomiske udvalg sidste efterår.“

Siden foråret er der imidlertid sket en hel del. Vi har set, at der har været meget alvorlige strejker inden for Hovedstadens Trafikselskab og inden for SAS, og mig bekendt skyldes disse strejker, at personalet ved de private busser inden for HT opdagede, at de chauffører, der kørte for Hovedstadens Trafikselskab, fik ca. 600 kr. mere i løn, end de fik; det var formentlig årsagen til den meget alvorlige strejke.

Det samme gjaldt med hensyn til SAS-strejken: dér opdagede mekanikerne, at de flyvemekanikere, der var ansat ved statens værksteder, også fik mere i løn, end de gjorde, og det bevirkede også en meget alvorlig strejke vedrørende hele indenrigsflyvningen og udenrigsflyvningen til stor gene for befolkningen.

Endvidere har vi haft møde i Amtsrådsforeningen i Ålborg her i efteråret, og da kom det klart frem, at på laveste løntrin, for så vidt angår kontorassistenter, er lønnen ca. 1.600 kr. større inden for stat og kommune og amt, end den er hos de private arbejdsgivere. Det er ifølge de seneste lønstatistikker fra Dansk Arbejdsgiverforening, og der kan ikke være tvivl om, at dette er rigtigt. Derfor vil jeg gerne høre, om finansministeren vil gøre noget ved denne lønføring, idet amt og kommune er begyndt at foretage sig noget for at få de amtskommunale og kommunale tjenestemandslønninger sat ned.

Finansministeren (Heinesen):

Det spørgsmål, som hr. Tange rejser, er til stadighed genstand for undersøgelse ud fra den målsætning, at de samlede ansættelsesvilkår skal være sådan, at staten kan rekruttere og fastholde det personale, som er fornødent til løsningen af de opgaver,

folketinget ønsker løst af staten. Det er målet, hverken mere eller mindre.

Men der er især to forhold, som spiller en væsentlig rolle. Der er for det første store lønforskelle på det private arbejdsmarked, men staten må, sådan som det i reglen også gælder for store private virksomheder, i vid udstrækning fastsætte sine lønninger ud fra gennemsnitsbetragtninger. Mindre virksomheder har derimod mulighed for en mere individuel lønfastsættelse. Der kan derfor forekomme tilfælde, hvor statens løn ikke er konkurrencedygtig; det hører man ikke så meget om i den offentlige debat.

Men det ligger jo i anvendelsen af gennemsnit, at der også kan forekomme tilfælde, hvor lønnen i staten er vel høj, og sådanne tilfælde er vi helt opmærksomme på, og de fremføres fra statens side ved overenskomstforhandlinger. Der findes fra de senere år eksempler på, at det er lykkedes at opnå direkte lønned sættelser eller begrænsninger i lønfremgangen på disse områder.

Til brug for overvejelserne i dyrtidsreguleringsudvalget blev der foretaget en række sammenligninger mellem lønnen for såvel faglærte som ikke-faglærte i staten og på det private arbejdsmarked. Det fremgår af disse sammenligninger, at lønudviklingen for disse meget talstærke grupper har været nogenlunde parallel i de sidste 15 år. Jeg vil endda mene, at man af tallene for de senere år kan spore en klar tendens til, at tjenestemandslønningerne for disse grupper er steget knap så meget som lønningerne på det private arbejdsmarked. Jeg kan da også nævne, at så længe vi havde fuld beskæftigelse, var det kun undtagelsesvis muligt for staten at rekruttere bl. a. håndværkere på tjenestemandsvilkår i hovedstadsområdet; statens lønninger var simpelt hen ikke konkurrencedygtige.

Der er et andet forhold, som spiller en særlig rolle for kvindelønningerne. Da man for godt et par år siden besluttede at indføre ligeløn på det private arbejdsmarked, tog staten det alvorligt og forhøjede de ikke-faglærte kvindelige arbejders løn til samme niveau som de ikke-faglærte mandlige arbejders løn. På det private arbejdsmarked er man tilsyneladende endnu ikke kommet så langt i gennemførelsen af sine beslutninger, men det kan man jo vanskeligt be-